

SAARELAISTEN

SANOMAT

SAARELAISTEN
SUKUSEURA

Saarelaisten sukuseuran tiedotuslehti 2/2017

SUKUKOKOUS KOLILLA

ENSI KESÄNÄ!

KOLI KUTSUU 28.7.

Pukin konttiin Sukukirja I, Sukukirja II,
Tilaukset: Raimo Saarelainen
Puh. 050 563 2180
e-mail: raimojk.saarelainen@gmail.com

Tässä lehdessä mm:

Kunniapj
Seppo Saarelaisen
onnittelu
(Pääkirjoitus)s. 2

Saarelaisella
"ihan omat
lakinsa"
s. 5

Uusi
Saarelaisten
Tarina 2
tulee
s. 8

Saarelaisten sukuseura perustettu 15.7.2000 Kolin Maunolassa

PÄÄKIRJOITUS

SEPPO SAARELAINEN

Saarelaisten sukuseura ry:n ensimmäinen

puheenjohtaja ja ensimmäinen kunniapuheenjohtaja

Olet primus inter pares eli paras vertaistesi joukossa.

Pj. Kalevi Saarelainen

Tällä tarkoitan nyt erityisesti Saarelaisten sukuseura ry:n toimintaa sen perustamisesta lähtien.

Uskallan väittää, ettei sukuseuraa olisi aikaan saatu ilman Sinun idearikasta ja luovaa panostustasi, unohtamatta taoudellista tukeasikaan.

Sukuseuran perustava kokous pidettiin Kolin Maunolassa 25.7.1999. Mukana Sinun lisäksi olivat Tuomo ja Liisa Saarelainen sekä Olavi Martikainen.

Olen ymmärtänyt, että seuran perustamista oli Kolin tapaamisissa pohdittu jo aikaisemminkin useita kertoja.

Tämä oli kuitenkin alkusäys Saarelaisten sukuun kuuluvien jäljittämiseksi ja sukuseuran tunnetuksi tekemiseksi.

Kolmen miehen voimin Sinun johdollasi ryhdyitte organisoimaan toimintaa, joista ratkaisevimmitiksi sukuseuran kasvun kannalta osoittautuivat ensimmäisten sukupäivien järjestäminen 15.7.2000 Kolin Maunolassa sekä aktiivinen Saarelaisten jäsentietojen kerääminen.

Sukupäiville osallistui lähes 350 henkilöä, mikä osoitti, että

perustajat olivat ryhtyneet tarpeelliseen hankkeeseen ja ihan oikea-aikaisesti. Täällä myös Saarelaisten sukuseuran perustaminen virallistettiin ja valittiin Sepon puheenjohtajaksi toimiva Saarelaisten sukuseuran ensimmäinen hallitus.

Hallitus järjestäytyi kolmeksi työryhmäksi, joista Sinulle lankesi vastuu sukupäivä- ja kokousryhmästä, Olavi Martikainen sai vastuulleen sukututkimus- ja historiaryhmän, ja Anita Saarelainen kehitys- ja jatkuvuusryhmän. Sukuseuran säännöt hyväksyttiin ja sukuseura rekisteröitiin 5.4.2001 yhdistysrekisteriin.

Sepon puheenjohtajakaudet

Ensimmäisen toimintavuoden 2000 toimintakertomuksen mukaan tulevaa sukukirjaa varten oli saatu koottua jo 5700 henkilön nimet. Maksaneita jäseniä oli seurassa 210 ja jäsenmaksun suuruus oli tuolloin 50 markkaa.

Sukupäivätjärjestettiinomin kustannuksin.

Seppo Saarelaisen johdolla sukuseura toimi kaksien sukupäivien välisen ajanjakson eli kuusi vuotta. Tänä aikana sukuseuran toiminta sai vakiintuneet muodot, joiden pohjalta seuran toimintaa on ollut hyvä jatkaa.

Sukuseuran omaa lehteä alettiin julkaista jo vuonna 2001 yhteyden pitämiseksi jäsenkuntaan, luotiin jäsenrekisteri sekä seuralle omat kotisivut. Seuralle hankittiin myös oma logo, jonka suunnitteli Ilpo Jokinen.

Sukuseuran sukututkimuskin lähti ripeästi liikkeelle, ja siitä on ensisijaisesti kiittäminen ansiokasta sukututkija Olavi Martikaista. Nimiä jäsenrekisteriin oli hankittu tässä vaiheessa jo n. 8 000. Vuonna 2003 ilmestyi hänen toimittamanaan ensimmäinen kirja ”Saarelaisten tarina”, parhiksi 19.7.2003 pidetyille Oulun sukupäiville. Tällöin oltiin lähellä Saarelaisten suvun synnyinseutuja. Sukututkijan löytämän perimätiedon mukaan näet Pohjois-Karjalaan ilmestyneet Saarelaiset olivat lähtöisin juuri täältä Oulunsuun Saarelan talosta. Suvun asuinpaikka on asiakirjojen mukaan ollut 1500-luvulta lähtien Saarelan saarella.

Näiden sukupäivien virkistävänä kohokohdaksi nousi Olavi Saarelaisen kirjoittama ja ohjaama näytelmä ”Eskon uusi elämä”, jolla tehtiin tutuksi suvun alkuvaiheita.

Sukupäivien vuosikokouksessa voitiin todeta, että sukuseuran talous oli vankalla pohjalla. Saarelaisten tarina -

kirja oli käynyt hyvin kaupaksi, joten painatuskulutkin tulivat heti katetuiksi. Myös maksavien jäsenten määrä oli noussut n. 400 jäseneseen, ja sukupuuhun oli kertynyt jo n. 13 000 nimeä.

Tilinpäätöskin oli ylijäämäinen. Kokous hyväksyi hallituksen ja myös seuraavalle kaudelle 2003 – 2006 kunnianhimoisen toimintasuunnitelman, jota hallitus lähti toteuttamaan. Toiminnan vauhti näytti joka tapauksessa vain kiihtyvän.

Saarelaisten Sanomien 2/2005 pääkirjoituksessa Seppo mainitsee, että sukuseuran hallitus oli siihen mennessä kokoustanut jo 17 kertaa - milloin missäkin.

”Jokainen tapaaminen on ollut mieleenpainuva tapahtuma ja syrjäyttänyt aina ”arjen”. Olen oppinut tuntemaan hienoja ihmisiä ja saanut heistä ystäviä.”

Tämä kertoo tiivistetysti sen, mitä sukuseurassa toimiminen meille mukana oleville merkitsee.

Kolmansilla sukupäivillä 26. – 27.8.2006 julkistettiin

Olavin ja Pertti J. Saarelaisen toimittamana seuraava kirja

”Ei oikeutta maassa saa..”, joka avasi Saarelaisten alkuhistoriaa sukuhaaroittain. Nämä kolmannet sukupäivät järjestettiin Sepon johdolla Viking Line -risteilynä Turku – Tukholma – Turku. Osanottajia oli sukupäivillä yli 150 henkilöä. Olavi Saarelainen oli kirjoittanut ja ohjannut jälleen odotetun sukunäytelmän, tällä kertaa nimeltään ”Ei oikeutta maassa saa”, jossa veljekset Staffan ja Markus riitelivät isänsä perinnöstä.

Näytelmän suosio oli ylitsevuotava.

Seppo osasi erinomaisesti motivoida innokkaita hallitustiaan suoriutumaan asetetuista tehtävistä. Hyvässä yhteistyön hengessä toimittiin ja kaikki olivatkin antaumuksella mukana kehittämässä seuran toimintaa.

Eikä Seppo pelkästään ohjannut hallitusta; hyvin usein hän vetosi jäsenistöön ja peräänkuulutti erityisesti sitä, että nuoriakin tulisi saada mukaan toimintaan jatkuvuuden turvaamiseksi. Sukuseuran jäsenmäärä oli 431 vuonna 2006

ja sukuseuran ylijäämä vuosien 2000 – 2006 jälkeen 11 658 euroa. Seuran toiminta oli kaikin puolin hallinnassa!

Seppo kirjoitti Saarelaisten Sanomiin 2/2006 viimeisen pääkirjoituksensa puheenjohtajana ja totesi lopuksi:

”Omalta osaltani haluan kiittää teitä kaikkia sukuseuramme jäseniä, jotka olette mahdollistaneet kuusi vuotta kestäneen puheenjohtajuuteni. Minun on aika siirtää puheenjohtajan vaihtokapula uusiin, vereviin käsiin ja siirtyä aktiiviseksi taustalla toimijaksi”.

Sepon kunniapuheenjohtajuusaika

Sepon kunniapuheenjohtajuus vahvistettiin 2006 -risteilyn sukukokouksessa, samalla kun uudeksi puheenjohtajaksi valittiin Olavi Saarelainen kiitti Seppoa merkittävästä panoksesta sukuseuran jäsenistön hyväksi.

Etkä ole todellakaan jäänyt kiikkustuolista käsin seuraamaan, miten Saarelaisten sukuseura jaksaa, vaan:

Saarelaisten Sanomat

* tuellasi halusit toteuttaa Heikki Saarelaisen, Savijärven Heikin ja hänen perheensä muistoksi muistokiven Savijärvelle 26.7.2008; Savijärven kylän asukkaat kuolivat 1600-luvun lopun suurina nälkävuosina ja samalla sammui Savijärven Heikki Saarelaisen sukuhaara.

* olet ollut mukana aktiivisesti kaikilla seuraavillakin sukupäivillä: Varpassa 1.8.2009, Hyvinkäällä 8.8.2012 ja Kuopiossa 25.7.2015 toimien vuosikokousten sujuvana ja tehokkaana puheenjohtajana.

* olit toteuttamassa sukuseuran ja Kolin Kotiseutuyhdistys ry:n kanssa hautamuistomerkin hankinnan 16.5.1933 kuolleen kolilaisen kansanedustaja Pekka Saarelaisen haudalle. Kotiseutuyhdistyksen ryhtyessä puuhaamaan myös muistokiven hankintaa Pekka Saarelaiselle, Seppo mahdollisti sen toteuttamisen merkittävällä lahjoituksella. Muistokivi paljastettiin Kolin kirkolla 28.8.2016.

* mahdollistit sen, että toimintasuunnitelmaan vuodelle 2017 kirjattu yritysvierailu Saarelaisen suvun yrittäjän yritykseen toteutui vierailijoihin suuren vaikutuksen tehneellä tavalla. Allekirjoittajan otettua yhteyttä asiassa Seppoon olit heti valmis tarjoamaan Betonimestarit Oy:n Iisalmen tehdasvierailua.

Kesäretkestä 12.7.2017 tuli mukana olleille ikimuistettava. Myös ennakkoon sovitut ”taidevalut” onnistuivat ammattilaisten ennakkovalmistelun vuoksi loistavasti.

* kaiken lisäksi olet tarjonut kotisi sukuseuran käyttöön aina tarvittaessa. Kuinka monet

hallituspalaverit onkaan pidetty Kuopion Rönössä ja samalla saatu nauttia Sirkun maittavista tarjoomuksista ja isäntävään hauska seurasta.

Meillä kaikilla oli suuri ilo sukuseuran puolesta onnitella Saarelaisten sukuseuran ensimmäistä puheenjohtajaa ja kunniapuheenjohtajaa Seppoa saavutettuasi kunnioitettavan seitsemänkymmenen vuoden iän.

Elinehto

Kaikkea saa tehdä.

Kaikkea pitää tehdä.

Kaikkia ovia pitää tempoa,

*kaikkia kuita kurkotella.
On vain yksi ehto,
elinehto:
Värisevää sielua
ei saa tallata.*

Tommy Tabermann

Helsingissä 6. syyskuuta 2017.

Kalevi Saarelainen
sukuseuran puheenjohtaja

Saarelaisten sukuseuran alkuvaiheiden muistolaatat Kolin Maunolan aitan seinässä.

Hallitus:

Kalevi Saarelainen, pj. Ruonasalmentie 10 b as 3, 00830 HELSINKI. Puh. 0400467003 kalevi.saarelainen@herdesign.fi

Raimo Saarelainen, vpj. Rantakatu 9b A16, Puh. 050563 2180. raimojk.saarelainen@gmail.com

Veijo Saarelainen, Porkkatie 7 C 16, 80230 JOENSUU. Puh. 0400913585 tai 0449730962. veijo.saarelainen@wippies.fi

Erkki Saarelainen, Suolakivenkatu 14C48, 00810 HELSINKI, puh. 050 368 7422. erkki.saarelainen@kolumbus.fi

Leea Hiltunen, Koivulankuja 15 J, 26200 RAUMA, puh. 050 402 1892, leea.hiltunen@dnainternet.fi

Leena Rauhala, Vallerinkatu 13-15A9, 33270 TAMPERE, puh. 050 511 3176. leenarauhalalr@gmail.com

Seija Saarelainen, Eerontie 3 A 7, 81720 LIEKSA, puh. 050 356 0815. seija.saarelainen1@luukku.com

Raimo Soininen, Kivimäentie 8, 13880 HATTULA, puh. 040 492 322. raimosoininen3@gmail.com

Osmo Turunen, Herralanniemi 9 A, 81850 MÄTÄSVAARA, puh. 040 742 8919. osmoturunen@hotmail.com

Marjatta Törhönen, Koulukatu 7, 75500 NURMES, puh. 040 829 4819, marjatta.torhonen@gmail.com

Kunniapuheenjohtaja Seppo Saarelainen ja hänelle 70-vuotispäivänä luovutettu paketti, jossa nahkakantainen painos Sukukirja II sekä Kuvakirja.

ASIAANTUNTIJAJÄSENET

Olavi Saarelainen (kunniapj.), RAUTALAMPI, puh. 045 2376 286. olavi.saarelainen@gmail.com

Seppo Saarelainen (kunniapj), Rönöntie 15 C 13, 70100 KUOPIO, puh. 0500279545, seppo.saarelainen@betonimestarit.fi

Olavi Martikainen (kunniajäsen), Ulappasaarentie 2 C 51, 00980 HELSINKI, puh. 040 543 974, olavi.j.martikainen@gmail.com

Toiminnantarkastajat:

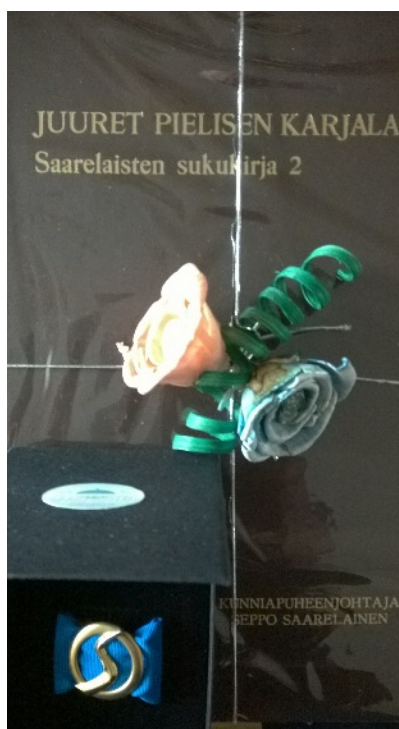
Pirjo Ruuska, Mustalammintie 3, 43500 KARSTULA, puh. 040 715 7211. pirjo.ruuska@epira.fi

Anita Saarelainen, Muhoksentie 9, 43500 KARSTULA, puh. 0400 599 990 90, anita.saarelainen@hotmail.com

Varalla:

Johannes Salminen, Suurpäänkatu 13 C 37, 20610 TURKU, puh. 0400 199 581

Anna-Leena Pylkkönen, Urheilukatu 25 B 14, 81700 LIEKSA, puh. 0400 828 611

Saarelaisten Sanomat 2/2017

Toimitus ja taitto: HALLITUS/

Veijo Saarelainen, avustajina jäsenistö.

Paino: Grano Oy Joensuu

Painos 340 kpl

ISSN 2342-2289

Torpparille häätöuhkaus Saarelaiselta vuonna 1910 – Savon Työmies kirjoitti asiasta uutisen

Saarelaiset saapuivat synnyinseudulleni vuonna 1889, kun isoisoukkini Antti Saarelainen (1826-1914) osti Korpjärven Korpisaassa sijaitsevan Korpisaari 1 tilan. Loka-kuun 6. päivä 1889 allekirjoitetun kauppakirjan mukaan tila maksoi 10 000 kulta-markkaa.

Korpisaari -tilasta puolet siirtyi isoukilleni Antti Wille (Anders Wilhelm) Saarelaiselle (1858-1946) lainhuudon mukaan 14. päivä helmikuuta 1893 sekä toinen puoli Korpisaari -tilasta eli Reposkoski hänen veljelleen Heikki Saarelaiselle. Sen jälkeen Korpisaari -tilalla ovat isäntänä olleet ukkini Pekka, setäni Reino sekä nykyisin setäni poika Pasi. Oma kotitilani, jolla asustan perheineni, on lohkaistu 1930 -luvulla Korpisaari -tilasta.

Artikkeli häätöuhasta on julkaistu Savon Työmies -lehdessä 28. heinäkuuta 1910. Kirjoituksen mukaan torpparin häätö on uhattu panna toimeen, koska päivätyöveroja oli laitettu tekemään torpparin noin 30 -vuotias tytär.

– Vuokraajan noin 30 -vuotias tytär ei kelvannut veropäiviä tekemään, vaan laittoi isäntä hänet niine hyvineen takaisin, kirjoitetaan Savon Työmiehessä.

Artikkelissa arvellaan isännän näin halunneen saada vuokratästä torpparilleen ja koettaen näin saada torppari häädetyksi vuokratilaltaan.

– Tämä yritys on kuitenkin yli maalin ampumista, sitäkin

Antti Saarelainen (1826-1914)

suuremmalla syyllä, kun torppari on jo kerran tarjonnut suoritusta päivätyövelvollisuudesta, vaan joka ei silloin kelvannut, Savon Työmies -lehdessä todetaan.

Artikkelissa kirjoitetaan, että laki on tässä asiassa selvä, kun isäntä on kieltäytynyt vastaanottamaan suoritusta niin on hän samalla menettänyt oikeutensa karhuta saataviaan. Artikkelissa mainitaan myös ettei verorästitolesyyhädölle. Vuokralaisen on korvattava se vahinko, mikä on syntynyt siitä ettei vuokraaja ole aikanaan suorittanut verovelvollisuut-

taan. Savon Työmies -lehden artikkelin mukaan Saarelainen on sanonut, ettei välitä uudesta laista kerrassaan mitään sekä toimivansa oman lakinsa mukaan ja häätävänsä torpparinsa pois.

– Oletteko hyvät lukijat tavanneet milloinkaan miestä, jolla ovat omat lakinsa, joita noudattaa, mutta antaa palttua niille laille, joita Suomen valtiopäivät ovat säätäneet, kysytään artikkelissa

– Jos ette ole, niin menkää sitte Varpasjärven pitäjän Korpisten kylään, siellä te tapaatte herra Antti Saarelaisen, mie-

Saarelaisten Sanomat

Lähteenä kirjoituksessa käytetty Savon Työmies lehden artikkelia (Savon Työmies, 28.07.1910, nro 83, s. 3

<http://digi.kansalliskirjasto.fi/sanomalehti/binding/697518/articles/736614?page=3>

*Kansalliskirjaston
Digitoidut aineistot), sekä
kotiarkistoani.*

**Anssi Saarelainen
Korpijärvi**

hen, joka ei välitä uudesta vuokrauksesta ja sen määräyksestä vaan ”nouvatkaa ommoo” lakiansa ja toimittaa torpparihäätöjä, artikkeli jatkaa.

Valitettavasti en tiedä minäkäläinen ratkaisu tilanteeseen on tullut, onko torppari saanut jäädä torppaansa vai onko isoukkini ”omalaki” voittanut ja torppari saanut häädön.

Löysin pari muutakin artikkelia (Savon Sanomat, Savotar), joissa torppari Pekka Miettinen mainitaan. Artikkelit ovat vuoden 1918 helmikuulta, jolloin Miettinen on ollut talon numero 4 torpparina. Liekö paikan vaihtoon ollut syynä isoukkini häätö vai joku muu?

Lahjaideaa?

Hopeinen S-riipus

65,-

Myös solmioneula,
korvakorut, pinssi.

Kalevi Saarelainen
p. 0400 467 003

Tahvon tuutista

Mies oli lääkärin vastaanotolla valittamassa olkakipu-jaan.

- Mitenkäs se olkavarsi on kipeytynyt?

- Minä törmäsin hirveen ja se loukkaantui siinä.

- Kauankosseonollutkipeä?

- On siitä jo neljä viikkoa, kun se onnettomuus sattui.

- No minkä vuoksi ette tul-
lut heti lääkäriin?

- En minä uskaltanut.

- Ette uskaltanut!!

- Niin se kävi sillä tavalla, että se hirvi loukkaantui siinä törmäyksessä myös. Siltä katkesi etujalat ja se jäi makaamaan siihen tielle. Poliisi tuli siihen ja kaivoi pistoolin esille ja ampui sen hirven.

- Ei kai siinä ollut mitään pelättävää?

- Mutta ammuttuaan sen hirven poliisi kysyi pistooli kädessään, että onko täällä muita loukkaantuneita.

* * *

Tiina ja Leena olivat läheneet vähän viihteelle kaupunkiin kaksin ilman aviomiehiään. Valomerkin jälkeen he lähtivät kotimatalle, ja lähellä kun asuivat, päättivät taittaa matkan kävellen.

Matkan varrella oli hautausmaa, jonka poikki naiset päättivät oikaista. Kesken matkan kummallekin tuli kuitenkin yllättäen vessahätä, joten he tekivät tarpeensa pusikkoon. Paperia ei tietenkään ollut, joten Tiina päätti käyttää pyyhkimiseen alushousujaan ja heitti ne sitten pois. Leena tuumi, ettei viitsi haaskata hyviä alushousujaan moiseen, ja nappasi läheltä tuoreelta haudalta kukkimpun koristenuhan ja käytti sitä. Helpottuneina vaimot palasivat kotiin.

Seuraavana päivänä Tiinan ja Leenan aviomiehet juttelivat

kahvikupillisen ääressä:

"Olen vähän huolissani vaimoni käytöksestä", Tiinan mies sanoi. "Hän tuli eilen illalla kotiin ilman alushousuja!"

"Ei tuo vielä kovin paha ole", Leenan mies vastasi. "Minun vaimoni tuli kotiin takapuollessaan kortti, jossa luki 'Kaipauksella muistaen, Pukkimäen mieslaulajat'."

Maaseudun isäntämies oli kunnanlääkärin vastaanotolla. Lääkäri sanoi hänelle, että nuo peräpukamat pitää leikata. Tä-
hän ukko:

- Mahtaakohan siitä tulla soipa peli.

Koonnut: Olavi Saarelainen

Saarelaisten tarina 2 tulee

Kuopion kokouksessa 6.9.2017 etsimme uusia vahvuuksia, voiman tarpeita Saarelaisten suvun yhteiseksi hyväksi, kun oli nähtävissä jäsenistön ikääntymistä ja ”kirjatkin on tehty”. Tarinakirja I on myyty loppuun joten päätimme koota toisen tarinakirjan:

Kirja nykyisistä, tavallisista Saarelaisista
haastattelut menetelmänä
suvuittain henkilöitä sukujen koon suhteessa (ei orjallisesti)
nuoria, työikäisiä, vanhempia
eri puolilta, sukukeskittymistä ja myös laajemmalti

Kokouksessa sovittiin haastattelijat/kirjan tekijät

suku 1: Marjatta Törhönen

suku 2: Seija Saarelainen

suku 3: Kalevi Saarelainen

suku 4: Olavi Martikainen

suku 6: Anita Saarelainen

suku 7: Olavi Martikainen

suku 9: Heikki Saarelainen

Toivotaan, että haastattelijat etsivät haastateltavia suvun eri haaroista ja paikkakunnilta. Haastattelun tulos olisi 1-2 kirjan sivua. Toimittajaksi lupautunut Olavi Martikainen antaa ehdotuksia henkilöistä tarvittaessa. Myös muut voivat tarjota kirjaan ja lehtemme vastaavia haastatteluja. Samoin edellä mainittuihin kirjoittajiin voi ottaa yhteyttä ja sopia haastatteluja.

KYSYMYKSIÄ KIRJAN HENKILÖILLE

Jotta kirjaan saadaan yhtenäisyyttä, ehdotan kysymyksiä, joista valitaan henkilöstä riippuen sopivia. Tässä eräitä peruskysymyksiä:

Missä olet syntynyt? Mikä olet miehiäsi/naisiasi?

Missä kävit koulua/missä opiskelit?

Ammattisi? Onko ammattisi ollut periytyvää sukupolvesta toiseen?

Mistä ja miten aviosiippa? Mikä on tilanteesi?

Miten elämä on sinua kuljettanut? (työelämä, muutot, ...)

Mitä harrastat vapaa-aikanasi? Mitä haluaisit vielä tehdä?

Kerro tarinasi iloineen ja ehkä murheineen.

Miten olet pitänyt yhteyttä lähisukuun? Entä kaukaisempiin?

Miten sukuhaarasi on levinnyt?

Kerro, millaisia yhteisiä piirteitä tai eroavaisuuksia

Saarelaisista olet havainnut?

Onnistunko loihtimaan mieleenpainuvan tarinan haastateltavalta? Moni vastaus saattaa tarvita jatkokysymyksen. Esimerkkeinä tässä lehdessä sivuilla 9 ja 10 olevat haastattelut.

Tervehtäin Olavi Martikainen

Poikkeavan kattavaa työtä sukutukijana tehnyt Olavi Martikainen täytti myös vuosia. Saarelaisten sukuseuralla on ollut suuri ilo hänen kuulumisestaan laajaan joukkoomme ja siksikin pj. Kalevi Saarelaisen onnitte-lukäynti oli paikallaan. Sukuseura onnittelee!

Arjen auttaja

Kolin Saarelais-terveisiin tänä kesänä kuului hierojalla käynti. Selän kipeydyttyä tuli tilattua aika Kolin kylän S-marketin siipirakennuksessa toimivalta hierojalta: **Tarja Saarelaiselta**. Sepä olikin miellyttävä kokemus, joten päätin kertoa muillekin Saarelaisille Tarjan taustoja.

Tuulikki: *Missä olet syntynyt?*

Tarja: Synnyin Rääkkylässä, josta muutin Joensuuhun 13 vuotiaana.

Missä opiskelit hierojaksi?

-Itä-Suomen liikuntaopistossa, opiskelin urheiluhierojaksi ja samanaikaisesti pilatesohjaajaksi.

Kuinka jouduit Kolille Hierojaksi?

-Tuli elämänmuutos. Olin jäämässä vuodeksi vuorotteluvapaalle. Menin naimisiin. Muutin Kolille mieheni luo. Halusin työn läheltä kotia. Aikoinaan haaveilin fysioterapeutin työstä. Kun Kolilta muutti pois entinen Hieroja, mahdollistui minulle ammatti, johon kouluttauduin. Valmistu-

misenijälkeenperustinyrityksen Kolille. Ja tällä tiellä nyt olen.

Oletko viihtynyt Kolilla?

-Olen viihtynyt tosi hyvin. Olen kuunnellut lintujen laulua, tuulen huminaa ja hiljaisuutta, jota en Joensuusta tavoittanut.

Sielläkö oli työpaikkasi, josta jäit vuorotteluvapaalle?

-Kyllä. Työskentelin sosiaaliryöntekijänä.

Siispä edelleen autat ihmisiä, vähän eri tavalla vain, kuin ennen?

-Kyllä, ihmisten auttaminen ja elämäni opiskelu ovat minulle tärkeitä asioita.

Mitä harrastaisit, jossinulla olisi vielä aikaa työsi ja kotiaskareittesi jälkeen?

-Voi, olisi paljonkin asioita, joita tekisin, jos se olisi mahdollista. Opettelisin uudestaan soittamaan pianoa, taito on varmaan unohtunut, lukisin kieliä ja muutakin kuin ammattikirjallisuutta. Harrastaisin puutarhanhoitoa. Liikkuisin vielä enemmän, kuin nyt. Ja tietysti harrastaisin ruuanlaittoa suurella rakkaudella.

Itse olin nuorempana reissaaja. Pidätkö sinä matkustamisesta ja minne menisit, jos tulisi mahdollisuus?

-Matkustelisin mielelläni: Kävisin ainakin USA:ssa, Intiassa ja Islannissa.

Kiitos haastattelusta. Toivon sinulle menestystä ammatissasi. Ja joka kerta Kolilla käydessäni aion tulla hierotavaksesi.

-Sepä on mukava kuulla. Tervetuloa!

Tarja Saarelaisen tavoitat osoitteesta:

saaretar@luukku.com

Tuulikki Halonen

Konsta Martikainen, 6 v.

Konstan yhteys Saarelaisiin oli tullut kovin kaukaiseksi. Isä on Jyrki, ukki Ilmari, Ilmarin isä Reittu, kaikki Martikaisia. Mutta Reitun äiti oli omaa sukua Saarelainen. Tämä Kaisa Saarelainen tuli Pekka Juhonpoika Martikaisen vaimoksi Kolin Saarelasta Kankaalan taloon 3.6.1906. Juhonisä Pekan vaimo oli myös Kaisa Saarelainen. Kaisa (Carin) Matintytär löytyi 1865 Pielisjärven Varpasesta (sukuhaaraa 7).

Konsta Benjamin, missä sinä synnyit?

-Kätilöopiston sairaalassa.

Ja sinäkö jo opiskelet?

-Olen päiväkotia Korallissa Punakiventiellä.

Entä sitten?

-Luulen, että menen Punakiventien kouluun.

Mistä asioista tykkäät?

-Minä tykkään matematiikasta ja olen oppimassa huilun soittoa.

Näytäpä soittopelisi! - Mikä ihmeen mutka tuossa sinun poikkihuilusi alkupäässä on?

-Se helpottaa soittoa.

Soittaisitko minulle?

Konska päästeli luringin puhalluksia.

Siitä se lähtö. Hyvää jatkoa. Mitä muuta mukavaa oot tehnyt?

-On oltu Kolin mökillä Purnulammilla 2-3- kertaa vuodessa ja kalastettu.

Mitä kaloja oot saanut?

-En minä muista. On myös käyty Ukko-Kolilla joka kerta. Autettiin ukki Ilmaria tekemään liustoja kasvihuoneelle. Ukki kiipesi sitten tikapuita pitkin katolle.

Mitä muuta tulee mieleesi?

-Minä luen Aku-Ankkoja.

Siellä on Tupu, Hupu ja Lupu. Ja Hannu Hanhi on Akun serkku. Minun sisko on Saimi (4 v). Siellä Kolilla on ollut yksi Saimi, joka on jo kuollut. (Huom.! Saimi Saarelainen Maunolan talossa).

- Olen minä ollut sirkuksessa. Siellä Pelle imuroi parrankin.

Muistatko serkkuja?

-Ne ovat Tuomas, Lilja, Reittu, Kaisla, Kiolo ja Okko. (Konsta muisti kaikki.)

Kerroin Konstan isä Jyrkille, miten netistä saa yhteyden Saarelaiisten sukuseuraan ja mitä kaikkea siellä on. Jyrki ja vaimonsa Anna tietävät sukukirjat ja ovat niitä selailleet isä

Ilmarin kotona Kolilla, kuten muutkin Ilmarin lapset (ikä jo 30 - 50 v.) .

HAASTE. Tarkistakaa suvun lapselta, jos olette sukunimen Saarelainen jälkeen ei-Saarelainen, tietääkö lapsenlapsi, että kuuluu myös Saarelaiisten sukuun (ilman tätä kyselyä varten tapahtunutta valistusta). Sen jälkeen kerro, että suvussa on semmoinen jo valistettu. Lähetä tieto minulle, niin ensimmäiselle lähetän jotain postissa.

Olavi Martikainen

Kalevi Saarelainen

MISSÄPÄIN SUOMEA SAARELAISET ASUVAT?

Näin sukunimiä Suomesta löytyy. Listalta puuttuvat kunnat, joissa samannimiä on alle 20.

Kunta: määrä (%-osuus kunnan väestöstä)

Helsinki: 169 (0,03 %)

Joensuu: 164 (0,22 %)

Kuopio: 153 (0,13 %)

Vantaa: 105 (0,05 %)

Lieksa: 103 (0,89 %)

Espoo: 70 (0,03 %)

Tampere: 56 (0,02 %)

Kontiolahti: 40 (0,27 %)

Jyväskylä: 37 (0,03 %)

Kotka: 35 (0,06 %)

Lahti: 35 (0,03 %)

Hyvinkää: 34 (0,07 %)

Rovaniemi: 28 (0,04 %)

Hamina: 27 (0,13 %)

Järvenpää: 25 (0,06 %)

Nurmijärvi: 25 (0,06 %)

Nurmes: 24 (0,3 %)

Oulu: 23 (0,01 %)

Mikkeli: 22 (0,04 %)

Lapinlahti: 21 (0,21 %)

Turku: 21 (0,01 %)

Tuusula: 21 (0,05 %)

Lappeenranta: 20 (0,03 %)

Laukaa: 20 (0,11 %)

HS:nimikonekertoo, missä kaupungissa sukunimikaimasi asuvat – Hyrynsalmella joka

kuudes on Heikkinen, Närpiön yleisin sukunimi on Nguyen

Vanhat itäsuomalaiset sukunimet ovat nen-päätteisiä, jotka aikoinaan johdettiin suvun päämiehen etunimestä, liikanimestä, ammatista tai lähtöpaikkaa kuvaavasta nimestä. Toiviaisten, Hyvösten ja Hyväristenkin sukunimet ovat peräisin muinaissuomalaisista etunimistä :Toivia ja Hyväneuvo.

Itäsuomalainen sukunimikäytäntö oli eurooppalaisessakin vertailussa poikkeuksellinen ja ainutlaatuinen. Itä-Suomessa sukunimiä tarvittiin, jotta liikkuvaisessa kaskikulttuurissa ihmiset pystyivät identifioitumaan tiettyyn sukuun tai perhekuntaankuuluviksi. Sukunimillä he pystyivät ilmaisemaan nautintaoikeuksia suvun kaskimaihin ja kalavesiin.

Eduskunta käsittelee parhaillaan nimilain uudistusta. Vuoden 2019 alussa voimaan tuleva lakimuutos tuo sukunimen valintaan laajemmat mahdollisuudet.

Uusi nimilaki

Nimilain uudistus antaa jatkossa molemmille puolisoille mahdollisuuden ottaa sukunimiyhdistelmän. Myös lapset voivat saada molempien vanhempiansa sukunimen, jos vanhemmilla on eri sukunimet.

Jatkossa avoparit voisivat ottaa yhteisen sukunimen tai sukunimiyhdistelmän, jos he ovat asuneet yhdessä vähintään viisi vuotta tai heillä on yhteinen tai yhteisessä huollossa oleva lapsi.

Sukunimiyhdistelmässä voisi olla enintään kaksi sukunimeä vapaavalintaisessa järjestyksessä väliviivalla tai ilman.

Lapselle voidaan antaa nimi myös toisen maan nimikulttuurin mukaisesti, jos vanhempi tai vanhemmat tulevat toisesta nimikulttuurista. Esimerkiksi islantilaisen vanhemman lapselle voidaan ilmoittaa islantilainen dottir- tai sonnpäätteinen sukunimi.

Lähde:

Väestörekisterikeskus/Bisnode, koonnut: Juhani Saarinen HS

Tyylillä juhlaan

Hopeinen Saari-solmioneula 115,-
myös kalvosinnapit 125.-/pari

Sukutuotteet: Kalevi Saarelainen
puhelin 0400 467 003

Hallituksen kokousajatuksia 6.9. 2017 Kuopiossa

Sukuseuran strategiasta tulevalle toimintakaudelle keskusteltiin vilkkaasti. Evästyskeskustelun herättäminä tehtiin seuraavia ehdotuksia ja johtopäätöksiä jatkovalmistelua ajatellen:

Keinot jäsenmäärän kasvattamiseen?

Nuorempaa väkeä tulee saada mukaan sukuseuran toimintaan:

- nuorison brändauksen aikaan saaminen perustamalla ensin nuorisotoimikunta;
- harkitaan ainajäsenyyteen sitoutuvia nuoria alle 30 v- ikäisten jäsenmaksua alentaen;
- sukupäiville nuorille oheisohjelmaa omana toimintana tai hankittuna / subventoituna;
- kiinnostuksen innoittajaksi nuoremmalle polvelle DNA:n hyödyntäminen sukututkimuksessa esim. myheritage.fi.

4.2. Keinot sukuseuratoiminnan aktivoimiseksi?

- jäsenhaastattelujen aloittaminen ja otetaan tavoitteeksi toimittaa niistä seuraava sukukirja; Haastattelujen avulla haetaan aktiivisia, tavallisia saarelaisia työssään ja toimessaan. Haastatteluja ei ohjata kaikille haastattelijoille annettavalla yleissabluunalla vaan haastattelut tehdään vuorovaikutteisesti haastattelijan ja haastateltavan kesken. Toki haastateltavalta tarvitaan perustiedot ja valokuva johdannoksi.
- matkat ja niihin sisällyttäen kiinnostavia kulttuurikohteita esim. Kööpenhaminaan, Pohjois-Saksaan, Viron kartanokierroksille on paikallaan ottaa ohjelmaan sukupäivien välivuodelle.
- sukututkimustoiminnan edelleen aktivoiminen.
- sukuseuran säännön tarkistaminen.
- sähköpostiyhteyksien hankkiminen jäsenistöltä jäsenrekisteriin: ilmoittamalla tästä seuraavassa lehdessä; Sirkku toimittaa Kuopion sukupäivien ilmoittautumisen yhteydessä saadut tiedot rekisterinpitäjälle, Raimo So:lle.
- Saarelaisien Sanomiin kiinnostavia juttuja valokuvien kera suvun jäsenistä.
- ainajäseniltä tukimaksun esim. 50 € perintä.

www.saarelaiset.fi

Sukupäivien ohjelmasisältöä

- Kolilla luonto ja seudun paikalliskulttuuri näkyvät ohjelmassa.
- Olavi on neuvotellut, jos hänen veljensä Ilmari toimiessaan Koli-oppaana pitäisi juhlassa historialuennon Kolista ja sen kansallisesta merkityksestä sekä opastaisi tilaisuuden jälkeen halukkaille Koli- kierroksella. Joko hän tai Koli-opas Irja Tanskanen.
- Olisi hyvin toivottavaa sisällyttää ohjelmaan myös karjalaisuuteen liittyvää kanteleen soittoa laulun kera.
- Iisalmen kesäretkellä Betonimestarien tehtaalla tehdyistä kasvovaloksista tulossa huutokauppa ja kasvovalokset huutavien tehtävänä on seuraaville sukupäiville huolehtia kasvokuvien maalaamisesta, jolloin voittajatyö arvotaan ja palkitaan.

Paikka ja ruokailu

- Luontokeskus Ukko, jonne Sokos Hotellilta toimitetaan väliajalle kahvit. Kokouksen alussa lounasruokailu tapahtuu Sokos hotellin ravintolassa.
 - Break Sokos Hotel Koliin sopii 170 - 200 henkilöä majoittumaan. Hintatarjous 2 hh -huoneessa **139 €/vrk** ja 1 hh -huoneessa **119 €/vrk**, lounas väliajan kahveilla 29,20 €.
 - Luontokeskus Ukossa esittelyvideo ”Mustarinta”. Luontokeskuksessa on myös pysyvä näyttely.
- 5.5.2018 MENNESSÄ
varaus majoitukseen!

<https://www.sokoshotels.fi/fi/koli>
p. 020 1234 662

Pitkä-Ollin pakeilla

Sanovat haastateltavaani Pitkä-Olliksi. Monet yhteiset tutut harrastekentiltä. Ei mies niin hirviän pitkä ole, reilusti toki suurten ikäluokkien ryhmänsä keskimittana päällä. Hius- hahtuvat heiluvat lähellä 190 sentin rajaa. Saarelainen, kuten kirjoittajakin, Ollinpoika, muttei tämän. Taitaa olla ihan päin- vastoin.

Olli Antero **Allanipoika** Saarelainen syntyi Kontiolahden Suurivaarassa jatkosodan jo kääntyessä vähitellen kohti ratkaisuvaiheita. Suurivaaran kyläkoulun penkki tuli tutuksi, vaikka tuolloin yli 50-oppilaisen koulun perinteinen opetus ei aina ”viikarivikaista” nassikkaa innostanuutkaan.

- Työhän se sitten ammatin opetti Joensuussa ja välillä Helsingissäkin, toteaa lasittajana ja trukkikuskina työuraansa tehnyt metsänvartijaisän seitsemälapsisen perheen toiseksi nuorin.

Kontiolahdelta löytyi puolisoikin, mutta Juuan puolella piti käväistä, jotta syvempi tuttavuus syntyi. Päivärinteen tanssilavalta yhteinen taival, nyt jo 45 vuotta kestänyt, Sirkkan kanssa Ollin mukaan alkoi. Sirkalla oli kulemma auto, Ollilla ei. Vuoden verran etäsuhteena kituuteltiin, Sirkka kun sai Lieksasta töitä ja Ollilla olivat työt muualla.

- Lopulta muutettiin sitten yhteiseen asuntoon Joensuun Rantakylään, alkuun Harustielle, sittemmin vuonna 1980 Verkkotielle. Veleka kyllä pelotti jumalattomasti!

Verkkotiellä tyylikkäästi kunnostetussa rivitalokodissa pari elelee edelleen. Välillä

käydään pääkaupunkiseudulla poikien Petri ja Esa tykönä.

Liekö jäänyt jotain kodin ilmastosta poikiinkin, molemmilla kun on kaksi poikaa lapsuuskotinsa tapaan. Kaupungistunut jälkikasvu säilyttää perinteitä Ollin isän sukupolvilta läheisellä suhteella luontoon ja metsätöihin. Myös sukuhaaranpitkäaikainen aseutu, Koli, säilyy muutenkin kuin muistoissa, siellä kun on vaimo-Sirkan suvulla yhteinen kesäpaikka.

- Mieluisin asia elämän varrelta on kyllä se, että pojat on käyneet koulunsa ja menestyneet hyvin, toteaa Olli harkinnan jälkeen. Petri on arkkitehti ja Esa aineopettaja.

Myös pojanpojat ovat vielä viihtyneet isovanhempien vieraina pitkiäkin aikoja, nuorin on kuusivuotias ja vanhin viisitoista. Lisäväriä arkeen tuo tukiperhetoiminta; nuorimman pojanpojan ikäluokkaa oleva tuettava viettää usein viikonloput Ollin ja Sirkkan hoteissa. Joskus toiminta asuntoyhtiön pj:nä tuntuu haittaavan muita

bisneksiä, mutta onhan vastuuta kannettava siitäkin.

Monissa järjestöissä talkoopauna hääriinyt ja häärivä Olli saa hyvää sisältöä arkeen myös musiikin ja laulamisen kautta: Rantakylän ”Kisällit”-ryhmäön tullut vuosien aikana hyvinkin tutuksi, viime vuosina myös karaokelaulantaa on tehty. Aktiivisella liikunnalla ylläpidetty fyysikka auttaa monessa tilanteessa. Hyvällä huumorilla Olli aina tutussa porukassa nostaa Saarelaiset muitten edelle. Mikä se sitten oikeasti Saarelaisissa on poikkeavaa?

- Eivät ne ainakaan sanatomiksi jää, uskoo Olli. Ainakin haastattelu oli helppo tehdä.

Ehkä helpotti, kun kirjoittajakin on samaa sukuhaaraa. Tosin samaantalouteen päästään vasta kun omaa sukupuuta mennään neljä sukupolvea taaksepäin ja Ollinpuutaviisi. Ollin kymmenisen vuotta kirjoittajaa vanhempi, mutta sukuhaarassa jo seuraavaa sukupolvea. Isänikin oli Olavi ”Olli” nimeltään, mutta tämä Ollihan taitaakin olla minun jälkeläisiäni...

Ollin ja vaimonsa Sirkkan lähin perhepiiri valokuvien, pojat Petri ja Esa vaimoineen sekä pojanpojat Onni, Toivo, Allan ja Herkko.

Kesäretkeläiset Betonimestarit Oy:n vieraina

Kaikki lähti siitä, että sukuseuran toimintasuunnitelmaan vuodelle 2017 oli kirjattu ”Järjestetään opastettu tutustumismatka suvun kannalta tärkeään kohteeseen (esimerkiksi johonkin yritykseen)”. Niinpä jutun kirjoittajan puhelu marraskuussa kunniapuheenjohtaja Sepolle ratkaisi kohteen valinnan. Toisella soitolla sovittiin jo ohjelmasta ja tietysti paikasta sekä ajankohdasta.

Silloin tuli kysyttyä, että voitaisiinko Iisalmen tehtaalla

tehdä myös valu, joka liittyisi jotenkin Saarelaisten sukuseuraan. Varsin pian Seppo ilmoitti, olisiko sopivaa, jos valettaisiin kasvoja. Sinulta varmaankin järjestyvät muotit.

Edessä sitten olikin kesäretken markkinointi jäsenille seuran kotisivuilla ja seuraavassa Saarelaisten Sanomissa: ”Seppo Saarelaisen myötävaikutuksella järjestetään kesäretki Betonimestarit Oy:n tehdasvierailulle 12.6.2017”. Itselläni oli edessä valuun soveltuvien

kasvonaamioiden hankinta.

Järjestelyn käynnistäjä sai jopa jännittää, tuleeko ja minkä verran retkelle osanottajia.

Ilmoittautumisaika umpeutui toukokuun lopulla. Minimi kymmenen osanottajaa ylittyi ja vierailu toteutui.

Yrityksen isäntäpari Seppo ja Sirkku esittelivät kokoushuoneessa perusteellisesti Betonimestarit Oy:n eri puolilla sijaitsevia tehtaita sekä niissä valmistettavia tuotteita ja tehtaiden tärkeitä toimituksia nykYTEKNIikkaa käyttäen mm. Asunto Oy Helsingin Viuhka on palkittu vuoden 2016 betonirakenteena vaativasta ja innovatiivisesta arkkitehti- ja rakennesuunnittelusta sekä laadukkaasta toteutuksesta. Tornimainen asuinkerrostalo on näyttävä maamerkki Vuosaareen saavuttaessa. Betonimestarit Oy toimitti yli 3 000 m² graafisia ja sileitä valkobetonisia julkisivuelementtejä.

Sirkku ja Seppo Saarelainen

Sitten siirryttiin pukeutumaan suojavaatteisiin ja kengiin, jolloin laaja-alainen tehdaskierros alkoi. Maallikot saattoivat hämmästellä, kuinka valtavaa suuria siltapalkkeja tai rakennusten tukirakenteita tehtaalla oli tuotannossa.

Raudoittajat valmistivat manuaalisesti runkoraudoitukset valmiiksi seuraaviin automatisoituihin valuihin. Tehtaassa oli lukuisia linjastoja eri tuotteiden valmistukseen.

Tehdaskierros päättyi, kun hienosti rakennettuihin muotteihin valettiin betonisia kasvokuvia. Valajiksi ilmoitettiin kolme Saarelaista - Kalevi sekä Kauko ja Olavi Kuopiosta. Mestarin ohjaamana ja katsojien uteliaasti seurattuna valut sujuivat helposti.

Seppo yllätti vieraat, kun tulokset olivat jo nähtävissä ja koevalut luovutettavissa vieraille kotiin vietäväksi. Eräät meistä tunnistivat jonkun valun Saarelaisen näköisenä.

Vieraista pidettiin hyvää huolta, kun isäntäpari johdatti tilaisuuden päätteeksi meidät lounaalle Olvihallin ravintolaan.

Kiitokset vielä tässäkin yhteydessä Sepolle ja Sirkulle kesäretkivierailusta.

Kasvovalu käynnissä

Teksti ja kuvat: Kalevi Saarelainen, pj.

Kesäretkeläisiä Betonimestareiden Iisalmen tehtaalla

Tervetuloa Saarelaisten sukuseuraan

HUOM! Merkitse tilisiirtoon tarkka osoitteesi!

Saajan tilinumero	FI46 5600 0520 2536 52	TILISIIRTO GIRERING	
Saaja Mottagare	Saarelaisten sukuseura ry	☐	Jäsenmaksu v. 2017 ja 2018 (30e/hlö)
Maksaja Betalar		☐	Jäsenmaksu v. 2018 (15e/hlö)
Allekirjoitus Underskrift		☐	Ainajäsenmaksu (150e/hlö)
Tiilitä nro Från konto nr	FI	Nimi:	_____
		Osoite:	_____

		☐	Lahjoitus
		Viitenro Ref.nr	
		Eräpäivä Förf.dag	EUR